

विधेयक संख्या २

संघीय संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक
र सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक

व्यवस्थापिका-संसद सचिवालय

संसद भवन

सिंहदरबार

उद्देश्य र कारण

नेपालको संविधानको धारा १०८ मा प्रतिनिधि सभाको सभामुख र उपसभामुख, राष्ट्रिय सभाको अध्यक्ष र उपाध्यक्ष, समितिका सभापति तथा संघीय संसदका सदस्यहरूको पारिश्रमिक र सुविधा संघीय कानून बमोजिम हुने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ । उपर्युक्त संवैधानिक व्यवस्थाको कार्यान्वयन प्रचलित संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०५२ बाट हुन नसक्ने भएकाले सो ऐनलाई खारेज गर्ने गरी नेपालको संविधान बमोजिम प्रतिनिधि सभाका सभामुख र उपसभामुख, राष्ट्रिय सभाका अध्यक्ष र उपाध्यक्ष, विपक्षी दलको नेता, सत्तापक्षको नेता, सत्ता पक्षको मुख्य सचेतक, विपक्षी दलको प्रमुख सचेतक र सत्ता पक्षको सचेतक, समितिका सभापति लगायतका संघीय संसदका पदाधिकारीहरू तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था गर्न आवश्यक भएकाले यो विधेयक पेश गरकोछु ।

अजय शंकर नायक

मन्त्री

कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला

प्रत्यायोजित व्यवस्थापन सम्बन्धी टिप्पणी

संघीय संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकमा रहेको प्रत्यायोजित व्यवस्थापन सम्बन्धी टिप्पणी देहाय बमोजिम पेश गरिएको छ :-

क्र.सं.	दफा	प्रत्यायोजित व्यवस्थापनको कारण	प्रत्यायोजित व्यवस्थापन अन्तर्गत बनाइने कानूनको प्रकृति र सीमा	प्रत्यायोजित व्यवस्थापनबाट पर्न सक्ने प्रभाव
१.	२५	समय समयमा व्यवस्थापिका संसद्का पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सेवा सुविधालाई समसामयिक बनाउन निजहरूलाई मर्का नपर्ने गरी नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचीमा हेरफेर गर्न आवश्यक भएकाले ।	संसद्का पदाधिकारी तथा सदस्यहरूलाई मर्का नपर्ने गरी निजहरूको सेवा सुविधालाई समसामयिक बनाउन अनुसूचीमा हेरफेर गर्ने सूचना प्रकाशन गरिने ।	नेपाल सरकारले आवश्यकता अनुसार संसद्का पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सेवा सुविधा समसामयिक बनाउन सक्ने ।

आर्थिक टिप्पणी

प्रस्तुत विधेयकमा संघीय संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक र सेवा सुविधा सम्बन्धमा विद्यमान संसदको पारिश्रमिक तथा सेवा सुविधाको तुलनामा पारिश्रमिक, विशेष भत्ता, सञ्चार सुविधा, आवास सुविधा, निजी सचिवालय बन्दोबस्त, पदाधिकारीलाई उपलब्ध गराइने गार्डघर तथा सुरक्षा सम्बन्धी खर्च, यात्रा विमा तथा अतिथि सत्कार लगायतका सेवा सुविधालाई समायानुकूल बनाइएको छ। उल्लिखित व्यवस्थाबाट नेपाल सरकारलाई थप आर्थिक व्ययभार पर्ने देखिन्छ। साथै पदाधिकारी वा सदस्यलाई संघीय संसदको कुनै सदन वा कुनै समिति वा उपसमिति वा दुवै सदनको संयुक्त बैठकमा भाग लिएर बापत प्रत्येक दिनको लागि दिइने बैठक भत्ता, विजुली, धारा तथा टेलिफोन लाइन जडान गर्दा लाग्ने खर्च, संघीय संसदको कामको सिलसिलामा नेपालभित्र वा विदेशमा भ्रमण गर्दा लाग्ने दैनिक तथा भ्रमण भत्ता, पदाधिकारी तथा सदस्यलाई उपचार गर्नुपर्ने भएमा उपलब्ध गराइने उपचार खर्च, निजहरूको मृत्यू भएमा निजको परिवारलाई उपलब्ध गराइने थप आर्थिक सहायता समेतको व्यवस्थाबाट नेपाल सरकारलाई पटके तथा सालवसाली रूपमा आर्थिक व्ययभार पर्ने देखिन्छ।

संघीय संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना : संघीय संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले,

नेपालको संविधानको धारा २९६ को उपधारा (१) बमोजिमको व्यवस्थापिका-संसदले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम “संघीय संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७३” रहेकोछ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

(क) “अध्यक्ष” भन्नाले राष्ट्रिय सभाको अध्यक्ष सम्भन्नु पर्छ ।

(ख) “उपसभामुख” भन्नाले प्रतिनिधि सभाको उपसभामुख सम्भन्नु पर्छ ।

(ग) “उपाध्यक्ष” भन्नाले राष्ट्रिय सभाको उपाध्यक्ष सम्भन्नु पर्छ ।

(घ) “पदाधिकारी” भन्नाले सभामुख, अध्यक्ष, विपक्षी दलको नेता, सत्ता पक्षको नेता, सत्ता पक्षको मुख्य सचेतक, उपसभामुख, उपाध्यक्ष, विपक्षी दलको प्रमुख सचेतक, सत्ता पक्षको सचेतक र सभापति सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले व्यवस्थापिका संसदका पदाधिकारीलाई समेत जनाउँछ ।

(ङ) “विपक्षी दलको नेता” भन्नाले देहाय बमोजिमका दलले संसदीय दलको नेताका रूपमा छानेको व्यक्ति सम्भन्नु पर्छ :-

(१) मन्त्रपरिषद् गठन गर्ने वा मन्त्रपरिषद् गठन गर्न समर्थन गर्ने दल बाहेक प्रतिनिधि सभा वा राष्ट्रिय सभामा दश प्रतिशत वा सो भन्दा बढी सदस्यहरु भएको दलहरुमध्ये सबै भन्दा बढी सदस्य भएको दल,

(२) प्रतिनिधि सभा वा राष्ट्रिय सभामा दश प्रतिशत वा सो भन्दा बढी सदस्यहरु भएका एक भन्दा बढी दलहरुको बराबर सदस्य भएमा ती दलहरुले पारस्परिक सहमतिको आधारमा आफूमध्येबाट मान्यता दिएको कुनै एक दल,

(३) उपखण्ड (२) बमोजिम पारस्परिक सहमति हुन नसकेमा मन्त्रपरिषद् गठन गर्ने वा मन्त्रपरिषद् गठन गर्न समर्थन गर्ने दल बाहेकका प्रतिनिधि सभा वा राष्ट्रिय सभाका सबै भन्दा बढी सदस्यहरुले विपक्षी दलको नेता छान्नको लागि लिखित मञ्जुरी गरेको दल,

(४) उपखण्ड (३) बमोजिम लिखित मञ्जुरी नभएमा वा मन्त्रपरिषद् गठन गर्ने वा मन्त्रपरिषद् गठन गर्न समर्थन गर्ने दल बाहेकका प्रतिनिधि सभा वा राष्ट्रिय सभामा दश प्रतिशत वा सो भन्दा बढी सदस्यहरु

भएको कुनै पनि दल नभएमा प्रतिनिधि सभा वा राष्ट्रिय सभाको लागि सभामुख वा अध्यक्षले तोकिएको दल, वा

- (५) कुनै व्यक्ति विपक्षी दलको नेता भइरहेकोमा कुनै कारणबाट कुनै दलको प्रतिनिधि सभा वा राष्ट्रिय सभामा दश प्रतिशत भन्दा बढी सदस्य पुग्न गई सबैभन्दा बढी सदस्य भएको दल बन्न पुगेमा त्यस्तो दल ।
- (६) यस खण्डको प्रयोजनको लागि सम्बन्धित दल वा सदस्यले उपखण्ड (२) बमोजिमको पारस्परिक सहमति प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचन भएको पहिलो पटक प्रतिनिधि सभा वा राष्ट्रिय सभाको अधिवेशन बसेको मितिले पन्ध्र दिनभित्र र उपखण्ड (३) बमोजिमको लिखित मञ्जुरी पारस्परिक सहमति हुन नसकेको मितिले पन्ध्र दिन भित्र दिनु पर्नेछ ।
- (च) “विपक्षी दलको प्रमुख सचेतक” भन्नाले विपक्षी दलको नेताले प्रतिनिधि सभामा विपक्षी दलको प्रमुख सचेतक भई काम गर्न तोकेको त्यस्तो सभाको सदस्य सम्झनु पर्छ ।
- (छ) “सत्ता पक्षको नेता” भन्नाले सत्ता पक्षको तर्फबाट राष्ट्रिय सभामा सरकारी कार्य सञ्चालन गर्न प्रधानमन्त्रीद्वारा मनोनीत मन्त्री बाहेकका राष्ट्रिय सभाको कुनै सदस्य सम्झनु पर्छ ।
- (ज) “सत्ता पक्षको मुख्य सचेतक” भन्नाले प्रतिनिधि सभामा बहुमत प्राप्त संसदीय दलको नेताले वा त्यसरी बहुमत प्राप्त गर्ने कुनै दल नभएमा प्रधानमन्त्रीले प्रतिनिधि सभामा सत्ता पक्षको मुख्य सचेतक भई काम गर्न तोकेको त्यस्तो सभाको सदस्य सम्झनु पर्छ ।
- (झ) “सत्ता पक्षको सचेतक” भन्नाले प्रतिनिधि सभामा बहुमत प्राप्त संसदीय दलको नेताले वा त्यसरी बहुमत प्राप्त गर्ने कुनै दल नभएमा प्रधानमन्त्रीले प्रतिनिधि सभामा सत्ता पक्षको सचेतक भई काम गर्न तोकेको त्यस्तो सभाको सदस्य सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) “सदस्य” भन्नाले मन्त्री वा पदाधिकारी बाहेकका प्रतिनिधि सभा वा राष्ट्रिय सभाका सदस्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले व्यवस्थापिका संसदका सदस्यलाई समेत जनाउँछ ।
- (ट) “सभापति” भन्नाले प्रतिनिधि सभा वा राष्ट्रिय सभाको कुनै समितिको सभापति सम्झनु पर्छ ।
- (ठ) “सभामुख” भन्नाले प्रतिनिधि सभाको सभामुख सम्झनु पर्छ ।
- (ड) “समिति” भन्नाले प्रतिनिधि सभा वा राष्ट्रिय सभाको कुनै समिति सम्झनु पर्छ र सो शब्दले संसदको दुवै सदनको संयुक्त समितिलाई समेत जनाउँछ ।

३. पारिश्रमिक : (१) पदाधिकारी र सदस्यले आफू निर्वाचित वा मनोनयन भएको मिति देखि अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको पारिश्रमिक तथा विशेष भत्ता पाउनेछन् ।

तर यो ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत बहाल रहेका पदाधिकारी र सदस्यले यो ऐन प्रारम्भ भएको मिति देखि मात्र यस दफा बमोजिमको पारिश्रमिक पाउनेछन् ।

(२) कुनै पदाधिकारी वा सदस्यको पदावधि समाप्त नहुँदै निजको मृत्यु भई वा निजले राजीनामा दिई वा प्रतिनिधि सभा विघटन भई निज आफ्नो पदमा कायम नरहेमा त्यस्तो पदाधिकारी वा सदस्यको सदस्यता कायम रहेको दिनसम्म पाउने पारिश्रमिकको अतिरिक्त एक महिनाको पारिश्रमिक बराबरको थप रकम दिइनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम पाउने रकम अवस्था अनुसार त्यस्तो पदाधिकारी वा सदस्यलाई वा निजले इच्छाएको व्यक्तिलाई दिइनेछ । पदाधिकारी वा सदस्यको मृत्यु भएमा मृत पदाधिकारी वा सदस्यले कसैलाई इच्छाएको रहेनछ वा इच्छाएको व्यक्ति जीवित रहेनछ भने त्यस्तो रकम निजको नजिकको हकवालालाई दिइनेछ ।

(४) योग्यता नपुगेको कारणबाट कुनै पदाधिकारी वा सदस्य आफ्नो पदमा कायम नरहेमा त्यस्तो पदाधिकारी वा सदस्यलाई उपदफा (२) बमोजिमको थप रकम दिइने छैन ।

४. पदाधिकारी र सदस्यहरूको भत्ता : (१) पदाधिकारी र सदस्यलाई संघीय संसदको कुनै सदन वा कुनै समिति वा उपसमिति वा दुवै सदनको संयुक्त बैठकमा भाग लिएको प्रत्येक दिनको लागि बैठक भत्ता बापत अनुसूची-१ बमोजिमको रकम दिइनेछ ।

तर सदन र समितिको बैठक एकै दिन बसेकोमा पदाधिकारी र सदस्यले एक दिनको मात्र भत्ता पाउनेछ । सदन र समितिको बैठक बापत छुट्टा छुट्टै भत्ता दिइने छैन ।

(२) संघीय संसदको कुनै सदनको अधिवेशन आरम्भ हुँदा त्यस्तो सदनको बैठक वा सदनको अधिवेशन नभएको अवस्थामा कुनै समिति वा उपसमितिको बैठकमा भाग लिने पदाधिकारी वा सदस्यलाई बैठक प्रारम्भ हुनु भन्दा तीन दिन अघि देखि र बैठक अन्त्य भएको तीन दिन पछिसम्म प्रत्येक दिनको लागि उपदफा (१) बमोजिमको दरले भत्ता दिइनेछ ।

तर सदन वा समितिको बैठकको प्रारम्भमा अनुपस्थित रहेको पदाधिकारी वा सदस्यले उपस्थित भएको दिन भन्दा तीन दिन अघि देखिको मात्र भत्ता पाउनेछ ।

(३) आफ्नो स्थायी बासस्थानबाट संसदको अधिवेशन वा समितिको बैठकमा भाग लिन आउँदा र भाग लिएर आफ्नो बासस्थान भएको क्षेत्रतर्फ फर्कदा पदाधिकारी र सदस्यलाई दफा ९ बमोजिमको भत्ता दिइनेछ ।

तर कुनै पदाधिकारी वा सदस्य निर्वाचित भएको क्षेत्र र निजको स्थायी बासस्थान भएको क्षेत्र भिन्ना भिन्नै भएमा ती दुई स्थानमध्ये कुनै एक स्थानबाट आउँदा जाँदा त्यस्तो भत्ता दिइनेछ ।

५. निजी सचिवालय र कर्मचारीको व्यवस्था : (१) आफ्नो कार्यकालभरको निमित्त पदाधिकारी र सदस्यले निजी सचिवालयको लागि अनुसूची-२ मा उल्लेख भए बमोजिमको कर्मचारी सुविधा पाउनेछ ।

(२) पदाधिकारीलाई निजको कार्यकालभरको निमित्त आवश्यक फर्निचर र अनुसूची-२ मा उल्लेख भए बमोजिमका अन्य मालसामानहरु उपलब्ध गराइनेछ । त्यसरी उपलब्ध गराइएको फर्निचर र मालसामानहरु निजले आफ्नो कार्यकाल समाप्त भएपछि फिर्ता बुझाउनु पर्नेछ ।

तर कुनै पदाधिकारीलाई फर्निचर उपलब्ध नगराइएमा फर्निचर सम्बन्धी व्यवस्था गर्न दफा ६ को उपदफा (६) बमोजिमको रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

(३) निजी सचिवालयको लागि कार्यालय सञ्चालन र मसलन्द तथा अतिथि सत्कारको निमित्त पदाधिकारी र सदस्यलाई अनुसूची-२ मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

६. आवास सुविधा : (१) पदाधिकारी र सदस्यलाई आवासको निमित्त नेपाल सरकारको तर्फबाट सरकारी घरको बन्दोबस्त गरिनेछ । त्यस्तो घरको बन्दोबस्त नभएकोमा पदाधिकारी र काठमाडौं उपत्यकामा घर नभएका प्रत्येक सदस्यलाई मासिक रुपमा अनुसूची-१ बमोजिमको रकम आवास सुविधा बापत दिइनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि काठमाण्डौं उपत्यकामा घर हुने पदाधिकारी वा सदस्यलाई आवास मर्मत र सम्भार बापत सो उपदफा बमोजिमको रकमको आधा रकम दिइनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम नेपाल सरकारको तर्फबाट बन्दोबस्त भएको घरको मर्मत र सम्भार नेपाल सरकारले गर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम आवास सुविधा बापत रकम उपलब्ध गराइएकोमा पदाधिकारीलाई निजी सचिवालय तथा गार्डघर बन्दोबस्त गर्न अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

(५) पदाधिकारी वा सदस्यले यस दफा बमोजिम पाउने सुविधा आफ्नो पदावधि समाप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनसम्म पाउनेछ ।

(६) उपदफा (१) बमोजिम नेपाल सरकारबाट आवास सुविधा बन्दोबस्त नभएमा वा दफा ५ को उपदफा (२) बमोजिम फर्निचरको व्यवस्था नगरिएकोमा पदाधिकारी र सदस्यलाई आवासमा फर्निचर सम्बन्धी व्यवस्था गर्नको लागि संघीय संसदको एक कार्यावधिको निमित्त अनुसूची-१ बमोजिमको रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

तर मन्त्री वा पदाधिकारीको हैसियतले एक पटक फर्निचर सम्बन्धी सुविधा पाइसकेको भए निजलाई संघीय संसदको सोही कार्यावधिभित्र यस उपदफा बमोजिमको फर्निचर सुविधा दिइने छैन ।

७. सवारी साधन तथा इन्धन सुविधा : (१) प्रत्येक पदाधिकारीलाई सवारी साधन एक र अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको सवारी इन्धन र मोबिल उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पदाधिकारीले प्राप्त गरेको इन्धन र मोबिलको बिल भौचर बुझाउनु पर्ने छैन ।

(३) पदाधिकारीले यस दफा बमोजिम पाउने सवारी साधन आफ्नो पदावधि समाप्त भएको मितिले सात दिनसम्म प्रयोग गर्न सक्नेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम पदाधिकारीलाई उपलब्ध गराइएको सवारी साधनको मर्मत र सम्भार नेपाल सरकारको तर्फबाट गरिनेछ ।

(५) सवारी सुविधा उपलब्ध नगराइएको सदस्यलाई संघीय संसदको कुनै सदनको वा कुनै समिति वा उपसमितिको वा दुवै सदनको संयुक्त बैठकमा भाग लिएको प्रत्येक दिनको निमित्त यातायात सुविधा बापत अनुसूची-१ बमोजिमको रकम दिइनेछ ।

८. बिजुली, धारा र सञ्चार सुविधा : (१) सभामुख र अध्यक्षको आवासमा जडान गरिएको बिजुली तथा धाराको पूरै महसुल र एउटा इन्टरनेट सहितका दुईवटा टेलिफोन लाइन जडान गर्न लाग्ने धरौटी तथा अन्य खर्च र टेलिफोनको जरिवाना बाहेकको पूरै महसुल नेपाल सरकारले व्यहोर्नेछ ।

(२) सभामुख र अध्यक्ष बाहेक अन्य पदाधिकारी र सदस्यलाई सरकारी घर बन्दोबस्त भएकोमा त्यस्तो घरमा जडान गरिएको बिजुली, धारा, इन्टरनेट सहित टेलिफोनको महसुल र पत्रपत्रिका बापत अनुसूची-१ बमोजिमको एकमुष्ट रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

(३) सभामुख र अध्यक्ष बाहेक अन्य पदाधिकारी र सदस्यलाई सरकारी घर बन्दोबस्त हुन नसकेमा निज बसेको आवासमा इन्टरनेट सहित एउटा टेलिफोन लाइन जडान गर्न लाग्ने धरौटी तथा अन्य खर्च नेपाल सरकारले व्यहोर्नेछ, र त्यस्तो आवासमा जडान गरिएको बिजुली, धारा र टेलिफोनको महसुल बापत उपदफा (२) बमोजिमको रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

(४) पदाधिकारी वा सदस्यको आवास परिवर्तन गर्नु पर्दा टेलिफोन लाइन सार्न लाग्ने जडान खर्च संघीय संसदको एक कार्यावधिमा बढीमा दुई पटकको लागि नेपाल सरकारले व्यहोर्नेछ ।

(५) यस दफा बमोजिम टेलिफोन पाउने पदाधिकारी वा सदस्य अयोग्यताको कारणले बाहेक अन्य कुनै कारणले संघीय संसदको सदस्य कायम नरहेमा पनि सदस्यता कायम नरहेको मितिले छ महिना भित्र निजले चाहेमा उक्त टेलिफोन लाइन जडान गर्दा लागेको धरौटी रकम बुझाई सो टेलिफोन आफ्नो स्वामित्वमा राख्न सक्नेछ ।

९. दैनिक तथा भ्रमण भत्ता : संघीय संसदको कामको सिलसिलामा नेपालभित्र वा बाहिर भ्रमण गर्दा पदाधिकारी वा सदस्यलाई प्रचलित कानून बमोजिमको दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिइनेछ ।

१०. नेता भत्ता : पदाधिकारी वा सदस्यले प्रतिनिधि मण्डलको नेताको रूपमा विदेश जाँदा आफूले पाउने दैनिक भत्ताको पचास प्रतिशत थप रकम नेता भत्ता बापत पाउनेछ ।

११. बिल भरपाई इत्यादि पेश गर्नु पर्ने : (१) भ्रमण भत्ताको भुक्तानीको निमित्त पहिलो पटक अधिवेशनमा आउँदाको हवाईजहाज, रेल र बसको टिकट बापत भएको खर्चको बिल भरपाई र पैदल भ्रमण गरेकोमा आफूले भ्रमण गरेको कोस प्रमाणित गरिएको निस्सा भ्रमण बिलको साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) भ्रमण खर्चमा परिवर्तन नभएसम्म उपदफा (१) बमोजिम एक पटक प्रमाणित बिल भौचर संलग्न भएको दैनिक तथा भ्रमण भत्ताको बिल बराबरको रकम दोस्रो पटक देखि सदन

वा समितिको बैठकमा भाग लिन आउँदा जाँदाको लागि पनि दैनिक तथा भ्रमण भत्ता बापत एकमुष्ट खर्च लेखी सम्बन्धित पदाधिकारी वा सदस्यलाई संघीय संसदको सचिवालयले उपलब्ध गराउनेछ ।

१२. दोहोरो पर्ने गरी भ्रमण भत्ता नपाउने : समितिको बैठक चलिरहेको समयमा सदनको बैठक प्रारम्भ हुने कुराको वा सदनको बैठक चलिरहेको समयमा समितिको बैठक प्रारम्भ हुने कुराको सूचना प्रकाशित भएकोमा सो बमोजिम सदन वा समितिको बैठक प्रारम्भ हुने र चलिरहेको सदन वा समितिको बैठक अन्त्य भएको मिति बीचको अवधि सात दिन भन्दा बढी फरक नभएमा चालू बैठकमा भाग लिइरहेको पदाधिकारी वा सदस्यले पछिबाट प्रारम्भ भएको सदन वा समितिको बैठकको अन्त्य भएपछि मात्र यस ऐन बमोजिमको भ्रमण भत्ताको सुविधा पाउनेछ ।
१३. राहदानी सुविधा : संघीय संसदको कामको सिलसिलामा वा नेपालको प्रतिनिधित्व गरी विदेशको भ्रमणमा जाँदा पदाधिकारी र सदस्यलाई कुटनीतिक राहदानी दिइनेछ ।
१४. उपचारको व्यवस्था : (१) पदाधिकारी र सदस्यलाई उपचारको निमित्त संघीय संसदको सचिवालयमा वरिष्ठ चिकित्सकको निःशुल्क सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) अस्पतालमा उपचार गर्नु पर्ने भनी उपदफा (१) बमोजिमको चिकित्सकले सिफारिस गरेको पदाधिकारी वा सदस्यले अस्पतालमा उपचार गराउँदा लागेको बिल बमोजिमको खर्च संघीय संसदको सचिवालयले व्यहोर्नेछ ।

तर आकस्मिक अवस्था परी अस्पतालमा भर्ना हुनु परेमा वा उपत्यका बाहिर रहेको अवस्थामा अस्पताल भर्ना हुनु परेमा त्यस्तो चिकित्सकको सिफारिस आवश्यक पर्ने छैन । त्यसरी अस्पताल भर्ना भएको कुरा संघीय संसदको सचिवालयलाई यथासम्भव छिटो माध्यमद्वारा जानकारी दिनु पर्नेछ ।

१५. कार्यालय सुविधा : (१) पदाधिकारीलाई आफ्नो कार्यालय स्थापना गर्न संघीय संसदको सचिवालयमा कार्यकक्ष उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कार्यकक्षमा आवश्यक फर्निचर, कम्प्यूटर र टेलिफोन उपलब्ध गराइनेछ ।

१६. अस्थायी समितिको सभापति तथा उपसमितिको संयोजक र सदस्यले पाउने सुविधा : (१) कुनै खास प्रयोजनका लागि प्रतिनिधि सभा वा राष्ट्रिय सभामा अस्थायी प्रकृतिको कुनै समिति गठन गरिएमा त्यस्तो समितिको सभापति र सदस्य तथा सो समिति अन्तर्गत गठित उपसमितिको संयोजक र सदस्यले दफा ४ को उपदफा (१) बमोजिमको बैठक भत्ता पाउने छन् ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठित समितिको सभापतिलाई सवारी चालक सहितको सवारी साधन एक र सभापतिलाई दिइने सरहको इन्धन सुविधा दिइनेछ, र अन्य सदस्य तथा उपसमितिको संयोजक र सदस्यलाई दफा ७ को उपदफा (५) बमोजिम यातायात सुविधा बापत तोकिए बमोजिमको रकम दिइनेछ ।

१७. दृष्टिविहिन र अशक्त पदाधिकारी वा सदस्यलाई विशेष सुविधा : (१) कुनै पदाधिकारी वा सदस्य दृष्टिविहिन वा शारीरिक रूपले अशक्त भई हिँडडुल गर्न निजलाई परिचारकको सेवाको

आवश्यकता छ भन्ने कुरा सभामुख वा अध्यक्षलाई लागेमा त्यस्तो पदाधिकारी वा सदस्यको साथ रहने एकजना परिचारक उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) पदाधिकारी वा सदस्यको साथमा उपदफा (१) बमोजिम रहेको परिचारकलाई देहाय बमोजिमको सुविधा प्राप्त हुनेछ :-

(क) दैनिक भत्ता : पदाधिकारी वा सदस्यले पाउने दैनिक भत्ताको आधा ।

(ख) भ्रमण भत्ता : पदाधिकारी वा सदस्यले भ्रमण गर्दा पाए सरहको सुविधा ।

(ग) लुगा भत्ता : अनुसूची-१ बमोजिम ।

१८. पेशकी : (१) पदाधिकारी वा सदस्यले यस ऐन बमोजिम पाउने पारिश्रमिक र आवास सुविधा बापतको रकम पेशकीको रूपमा माग गरेमा सोही आर्थिक वर्षभित्र फछ्यौट गर्ने गरी बढीमा तीन महिनासम्मको पेशकी पाउन सक्नेछ ।

तर,

(१) कुनै पदाधिकारी वा सदस्यलाई कडा रोग लागि विदेश स्थित अस्पतालमा उपचार गराउनु पर्ने ठहरिएमा वा यस्तै कुनै विशेष परिस्थिति परेकोछ भन्ने कुराको औचित्यपूर्ण आधार देखिएमा सभामुख वा अध्यक्षको स्वीकृति लिई संघीय संसदको सचिवालयले त्यस्तो पदाधिकारी वा सदस्यलाई बढीमा एक वर्षको पारिश्रमिक रकम पेशकी दिन सक्नेछ ।

(२) उपखण्ड (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बजेटबाट निकास भएको रकमले नभ्याउने भएमा वा तीन महिना अगावै निजको कार्यकाल समाप्त हुने देखिएमा अवस्था अनुसार पेशकी नदिन वा कम अवधिको लागि मात्र पेशकी दिन सकिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम दिइएको पेशकी रकम फछ्यौट नभएसम्म पदाधिकारी वा सदस्यले पाउने मासिक पारिश्रमिक वा आवास सुविधाको पूरै रकम कट्टा गरी फछ्यौट गरिनेछ ।

(३) यस दफा बमोजिम पेशकी लिने पदाधिकारी वा सदस्य कुनै कारणले संघीय संसदको सदस्य कायम नरहेमा निजसँग लिन बाँकी रहेको रकम प्रचलित कानून बमोजिम असुल उपर गरिनेछ ।

तर पारिश्रमिक पेशकी लिने कुनै पदाधिकारीको पेशकी फछ्यौट हुनु अगावै मृत्यु भएमा निजसँग लिन बाँकी रहेको पारिश्रमिक पेशकी रकम मिनाहा हुनेछ ।

१९. आर्थिक सहायता : (१) कुनै पदाधिकारी वा सदस्यको पदावधि कायम रहेकै अवस्थामा मृत्यु भएमा नेपाल सरकारले निजको परिवारलाई अनुसूची-१ बमोजिमको आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउनेछ ।

(२) कुनै पदाधिकारी वा सदस्य कुनै कारणबाट शारीरिक वा मानसिक रूपमा अशक्त भई संघीय संसदको सदस्य रहिरहन असमर्थ भएमा त्यस्तो पदाधिकारी वा सदस्यलाई अशक्तता बापत अनुसूची-१ बमोजिमको आर्थिक सहायता उपलब्ध गराइनेछ ।

२०. पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधा वापतको रकम भुक्तानी : पदाधिकारी र सदस्यले यस ऐन बमोजिम पाउने पारिश्रमिक, भत्ता तथा अन्य सुविधा वापतको रकम संघीय संसदको सचिवालयबाट पाउनेछन् ।

तर कुनै पदाधिकारी वा सदस्यले संघीय संसदको सचिवालयको परामर्शमा कुनै बैंकमा खाता खोली आफूले पाउने पारिश्रमिक, भत्ता वा अन्य सुविधा वापतको रकम त्यस्तो खातामा जम्मा गरी दिन लिखित सूचना दिएमा संघीय संसदको सचिवालयले त्यस्तो रकम त्यस्तो खातामा जम्मा गरी दिनेछ ।

२१. भत्ता नपाउने : (१) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै पदाधिकारी वा सदस्य सदनबाट निलम्बित भएमा त्यस्तो निलम्बित अवधिभर र फौजदारी अभियोगमा अदालतको आदेश बमोजिम थुना, कैद वा धरौटीमा रहेमा त्यसरी थुना, कैद वा धरौटीमा रहेको अवधिभरको लागि निजले यस ऐन बमोजिम पाउने कुनै किसिमको भत्ता पाउने छैन ।

(२) कुनै पदाधिकारी दुईवटा पदमा मनोनीत वा निर्वाचित भएमा निजले कुनै एक पदको सुविधा मात्र पाउनेछ ।

२२. सुरक्षाको व्यवस्था : पदाधिकारीको सुरक्षाको निमित्त नेपाल सरकारले अनुसूची-२ मा उल्लेख भए बमोजिमको सुरक्षा कर्मचारीको व्यवस्था गर्नेछ ।

२३. यसै ऐन बमोजिमको पारिश्रमिक र सुविधा उपलब्ध गराइने : यो ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत कायम रहेको व्यवस्थापिका-संसदका पदाधिकारी र सदस्यलाई यसै ऐन बमोजिमको पारिश्रमिक र सुविधा उपलब्ध गराइनेछ ।

२४. एउटा सुविधा मात्र पाउने: सरकारी कोषबाट निवृत्तभरण पाएको व्यक्ति पदाधिकारी वा सदस्यमा निर्वाचित वा मनोनीत भएमा त्यस्तो पदाधिकारी वा सदस्यले निवृत्तभरण वा यस ऐन बमोजिमको सुविधा मध्ये एउटा सुविधा मात्र पाउनेछ ।

२५. अनुसूचीमा हेरफेर गर्न सक्ने : नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी पदाधिकारी वा सदस्यलाई मर्का नपर्ने किसिमबाट अनुसूचीमा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

२६. खारेजी र बचाउ : (१) संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०५२ खारेज गरिएको छ ।

(२) संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०५२ बमोजिम भए गरेका काम कारवाहीहरू यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची-१

(दफा ३, ४, ६, ७, ८, ९, १७, र १९ सँग सम्बन्धित)

पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने सुविधा

क्र.सं.	सुविधाको किसिम	ईकाई दर	सभामुख र अध्यक्ष	प्रतिनिधि सभामा विपक्षी दलको नेता	राष्ट्रिय सभामा विपक्षी दलको नेता, सत्ता पक्षको नेता, मुख्य सचेतक	उपसभामुख र उपाध्यक्ष	विपक्षी दलको प्रमुख सचेतक, सत्ता पक्षको सचेतक र समितिको सभापति	सदस्य
१.	पारिश्रमिक	प्रति महिना रु.	६७,३२०।-	६०,९७०।-	६०,९७०।-	६०,९७०।-	५७,७८०।-	५५,२३०।-
२.	विशेष भत्ता	प्रति महिना रु.	१,०००।-	१,०००।-	१,०००।-	१,०००।-	१,०००।-	१,०००।-
३.	बैठक भत्ता	प्रति दिन रु.	५००।-	५००।-	५००।-	५००।-	५००।-	५००।-
४.	सञ्चार सुविधा (टेलिफोन, इन्टरनेट, पत्रपत्रिका)	प्रति महिना रु.	३,०००।-	३,०००।-	३,०००।-	३,०००।-	३,०००।-	३,०००।-
५.	आवास सुविधा	प्रति महिना रु.	२८,२७५।	२५,६०८।-	२५,६०८।-	२५,६०८।-	२४,२६८।-	१८,०००।-
६.	फर्निचर खर्च	एकमुष्ट रु.	१५,०००।-	१५,०००।-	१५,०००।-	१५,०००।-	१५,०००।-	१५,०००।-
७.	निजी सचिवालय बन्दोबस्त	प्रति महिना रु.	२,०००।-	१,७५०।-	१,७५०।-	१,७५०।-	१,२००।-	-
८.	गार्डघर	प्रति महिना रु.	२,०००।-	१,७५०।-	-	१,७५०।-	-	-
९.	सवारी इन्धन	प्रति महिना लिटर	२५०	२३०	२३०	२००	१५०	-
१०.	मोबिल	त्रैमासिक लिटर	१०	५	५	५	५	-
११.	यातायात सुविधा	प्रति दिन रु.	-	-	-	-	-	१,०००।-
१२.	बिजुली, धारा	प्रति महिना रु.	विल अनुसार	२,०००।-	२,०००।-	२,०००।-	२,०००।-	२,०००।-
१३.	दैनिक भत्ता	प्रति दिन रु.	३,०००।-	२,५००।-	२,५००।-	२,५००।-	२,५००।-	२,५००।-
१४.	पैदल भ्रमणभत्ता	प्रति कोस रु.	३०।-	२५।-	२५।-	२५।-	२५।-	२५।-
१५.	यात्रा बिमा	प्रति भ्रमण रु.	१०,००,०००।-	१०,००,०००।-	१०,००,०००।-	१०,००,०००।-	१०,००,०००।-	१०,००,०००।-
१६.	परिचारकलाई लुगा भत्ता (दृष्टिविहिन वा शारीरिक रुपले अशक्त पदाधिकारीका साथ रहने परिचारकलाई समेत)	वार्षिक रु.	४,०००।-					
१७.	मृत्यु भएको पदाधिकारी वा सदस्यको परिवारलाई आर्थिक सहायता	एकमुष्ट रु.	२,००,०००।-	२,००,०००।-	२,००,०००।-	२,००,०००।-	२,००,०००।-	२,००,०००।-
१८.	अशक्त भएको पदाधिकारी वा सदस्यलाई आर्थिक सहायता	एकमुष्ट रु.	५०,०००।-	५०,०००।-	५०,०००।-	५०,०००।-	५०,०००।-	५०,०००।-

अनुसूची-२

(दफा ५ र २२ सँग सम्बन्धित)

पदाधिकारी तथा सदस्यलाई दिइने अन्य सुविधा

निजी सचिवालय

क्र.सं.	सुविधाको किसिम	ईकाई दर	सभामुख र अध्यक्ष	प्रतिनिधि सभामा विपक्षी दलको नेता	राष्ट्रिय सभामा विपक्षी दलको नेता, सत्ता पक्षको नेता र सत्ता पक्षको मुख्य सचेतक	उपसभामुख र उपाध्यक्ष	विपक्षी दलको प्रमुख सचेतक, सत्ता पक्षको सचेतक र सभापति	सदस्य
१.	स्वकीय सचिव (रा.प.प्र.)	जना	१	-	-	-	-	-
२.	स्वकीय सचिव (रा.प.द्वि.)	जना	१	१	१	१	१	-
३.	स्वकीय सचिव (रा.प.तृ.)	जना	१	-	-	-	-	१
४.	कम्प्यूटर अपरेटर (रा.प.अ.प्र.)	जना	१	१	१	१	-	-
५.	सवारी चालक (प्रथम स्तर)	जना	२	२	२	२	२	-
६.	कार्यालय सहयोगी (प्रथम स्तर)	जना	२	२	१	१	१	-
७.	प्रिन्टर सहितको कम्प्यूटर	गोटा	१	१	१	१	-	-
८.	साईकल	गोटा	२	२	१	१	१	-
९.	अतिथि सत्कार	प्रति महिना रु.	२५,००१-	२,०००१-	२,०००१-	१७,००१-	१५,००१-	१,०००१-
१०.	अंग रक्षक, पदिक	जना	१	१	-	-	-	-
११.	अंग रक्षक, प्रहरी (सहायक निरीक्षक)	जना	-	-	-	१	-	-
१२.	विल्लादार गार्ड	जना	१	१	-	-	-	-
१३.	हेड प्रहरी कन्सटेवल	जना	-	-	-	१	-	-
१४.	सैनिक जवान (सिपाही)	जना	१०	१०	-	-	-	-
१५.	प्रहरी जवान	जना	-	-	-	४	-	-

दृष्टव्य :

- स्वकीय सचिवालयका कर्मचारीहरूले सुरु स्केल अनुसारको तलबमात्र पाउनेछन् ।
- स्वकीय सचिवालयका कर्मचारीहरूले यस ऐन बमोजिम प्राप्त गर्ने पारिश्रमिक निजहरूको बैंक खातामा उपलब्ध गराइनेछ ।

संघीय संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकको व्याख्यात्मक टिप्पणी

दफा	दफा शीर्षक	व्याख्यात्मक टिप्पणी
२.	परिभाषा	ऐनमा पटक पटक प्रयोग भएका विभिन्न शब्दहरूलाई उल्लेख गर्न र ती शब्दहरूको अर्थ स्पष्ट पार्नको लागि परिभाषित शब्दहरू राखिएको ।
३.	पारिश्रमिक	संघीय संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूलाई निजहरूले काम गरे बापत मासिक पारिश्रमिक तथा विशेष भत्ता उपलब्ध गराउनु पर्ने र पदाधिकारी तथा सदस्यहरूले त्यस्तो पारिश्रमिक तथा सुविधा नलिंदै मृत्यू भएमा निजको हकवालालाई त्यस्तो रकम उपलब्ध गराउन आवश्यक भएकोले यस्तो व्यवस्था गरिएको ।
४.	पदाधिकारी र सदस्यहरूको भत्ता	पदाधिकारी र सदस्यहरूलाई संघीय संसदको कुनै सदन वा कुनै समिति वा उपसमिति वा दुवै सदनको संयुक्त बैठकमा भाग लिएमा बैठक भत्ता पाउने व्यवस्था गरिएको र संघीय संसदको कुनै सदन वा समिति वा उपसमितिको अधिवेशन हुँदा वा बैठकमा निजहरूको स्थायी बसोबास वा निर्वाचित भएको क्षेत्रबाट भाग लिन आउनु पर्ने भएकोले दैनिक तथा भ्रमण भत्ता सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको ।
५.	निजी सचिवालय र कर्मचारीको व्यवस्था	पदाधिकारी र सदस्यहरूलाई आफ्नो काम कारबाही सरल र सहज रूपमा सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्न तथा निजहरूको काम कारबाही प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले निजी सचिवालय र कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको ।
६.	आवास सुविधा	संघीय संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूलाई उचित बसोबासको लागि आवासको व्यवस्था नेपाल सरकारले नै गर्नु उचित भएकाले यस्तो व्यवस्था गरिएको ।
७.	सवारी साधन तथा इन्धन सुविधा	संघीय संसदका पदाधिकारीको कार्य व्यस्तता तथा समय व्यवस्थापनको लागि प्रत्येक पदाधिकारीलाई यातायातको लागि सवारी साधन र इन्धन आवश्यक पर्ने तथा त्यसरी उपलब्ध गराइएका सवारी साधनको मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने भएको र सवारी सुविधा उपलब्ध नगराइएका सदस्यहरूलाई संघीय संसदको कुनै सदन, समिति, वा उपसमिति वा दुवै सदनको संयुक्त बैठकमा भाग लिएको दिनको लागि यातायात सुविधा दिनु पर्ने भएकोले प्रस्तुत व्यवस्था राखिएको ।

८.	बिजुली, धारा र सञ्चार सुविधा	सभामुख र अध्यक्षको आवासमा जडान गरिएको बिजुली तथा धाराको पुरै महसुल, टेलिफोनलाईन जडान गर्न लाग्ने धरौटी तथा अन्य खर्च, सभामुख र अध्यक्ष बाहेक अन्य पदाधिकारी र सदस्यलाई सरकारी घर बन्दबस्त भएमा बिजुली, धारा, टेलिफोन महसुल र पत्रपत्रिका बापतको रकम र सरकारी घर बन्दबस्त हुन नसकेमा आवश्यक रकम उपलब्ध गराउनु पर्ने भएकोले यस्तो व्यवस्था गरिएको ।
९.	दैनिक तथा भ्रमण भत्ता	संघीय संसदको काम कारबाहीको सिलसिलामा पदाधिकारी तथा सदस्यहरूले नेपाल भित्र वा विदेश भ्रमण गर्दा लाग्ने खर्चका लागि प्रचलित कानून बमोजिमको दैनिक तथा भ्रमण भत्ताको व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले यस्तो व्यवस्था गरिएको ।
१०.	नेता भत्ता	पदाधिकारी वा सदस्यले प्रतिनिधिमण्डलको नेताको रूपमा विदेश जाँदा थप भुमिका समेत निर्वाह गर्नु पर्ने हुन सक्ने भएकोले प्रस्तुत व्यवस्था गरिएको ।
११.	बिल भरपाई इत्यादि पेश गर्नु पर्ने	संघीय संसदको अधिवेशनमा पदाधिकारी वा सदस्य भाग लिन आँउदा लाग्ने खर्च विवरण ऐकिन भई रकम भुक्तानी दिन सहज हुने र भुक्तानी गर्नु पर्ने रकममा समेत एकरूपता कायम हुन जाने भएकोले यस्तो व्यवस्था गरिएको ।
१२.	दोहोरो पर्ने गरी भ्रमण भत्ता नपाउने	संसदका विभिन्न समितिको बैठक र सदनको बैठकमा भाग लिएर बापत पदाधिकारी वा सदस्यले भ्रमण भत्ता माग गर्दा भ्रमण सुविधालाई व्यवस्थित गर्न भ्रमण भत्तामा दोहोरो नपर्ने गरी एकपटक मात्र सुविधा दिन मनासिब हुने देखिएकोले यस्तो व्यवस्था गरिएको ।
१३.	राहदानी सुविधा	संघीय संसदको कामको सिलसिलामा वा नेपालको प्रतिनिधित्व गरी विदेश भ्रमणमा जाँदा पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको भ्रमणका लागि राहदानी आवश्यक पर्ने भएकाले यस्तो व्यवस्था गरिएको ।
१४.	उपचारको व्यवस्था	पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको स्वास्थ्य उपचारका निमित्त संघीय संसदको सचिवालयमै चिकित्सकको व्यवस्था गर्दा तत्काल उपचार गर्न सहयोग पुग्ने र अस्पतालमै उपचार गराउनु पर्ने भएमा निजहरूको उपचार खर्च समेत व्यहोर्न आवश्यक पर्ने भएकोले प्रस्तुत व्यवस्था गरिएको ।
१५.	कार्यालय सुविधा	पदाधिकारीको काम कारबाहीलाई नियमित रूपमा सञ्चालन र प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गर्न संसद सचिवालयमा निजहरूलाई कार्यक्षेत्र उपलब्ध गराउन आवश्यक भएकोले प्रस्तुत व्यवस्था गरिएको ।

१६.	अस्थायी समितिको सभापति तथा उपसमितिको संयोजक र सदस्यले पाउने सुविधा	कुनै निश्चित उद्देश्यको लागि स्थापित अस्थायी समितिको सभापति र उपसमितिको संयोजक तथा सदस्यलाई समितिको बैठक बसेको प्रत्येक दिनको लागि बैठक भत्ता र सभापतिलाई सवारी चालक सहितको सवारी सुविधा तथा अन्य सदस्यलाई बैठकमा भाग लिएको प्रत्येक दिनको यातायात सुविधा दिनु पर्ने भएकोले यस्तो व्यवस्था गरिएको ।
१७.	दृष्टिविहीन र अशक्त पदाधिकारी वा सदस्यलाई विशेष सुविधा	दृष्टिविहीन र शारीरिक रूपले अशक्त पदाधिकारी वा सदस्यले गर्नु पर्ने काम कारबाहीलाई सहज बनाउन निजहरूलाई परिचारकको व्यवस्था र त्यसरी नियुक्त भएका परिचारकलाई सुविधाको रूपमा दैनिक भत्ता, भ्रमण भत्ता र लुगा भत्ता समेत उपलब्ध गराउनु पर्ने भएकोले यस्तो व्यवस्था गरिएको ।
१८.	पेशकी	कुनै पदाधिकारी वा सदस्यलाई कडा रोग लागेमा वा विशेष परिस्थिति परेमा त्यस्तो रोगको उपचार गर्न पेशकी लिन सक्ने सुविधा उपलब्ध गराई निजहरूलाई आफ्नो कामकारवाही प्रति निश्चिकन्त भई काम गर्ने वातावरण बनाउन आवश्यक भएकोले यस्तो व्यवस्था गरिएको ।
१९.	आर्थिक सहायता	पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पदावधि कायम रहेकै अवस्थामा मृत्यु भएमा निजको परिवारलाई थप आर्थिक सुविधा उपलब्ध गराउन र शारीरिक र मानसिक रूपले अशक्त भई संघीय संसदको सदस्य रहिरहन असमर्थ भएमा निजलाई थप आर्थिक सुविधा उपलब्ध गराउन प्रस्तुत व्यवस्था गरिएको ।
२०.	पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधा बापतको रकम भुक्तानी	सम्पूर्ण पदाधिकारी तथा सदस्यहरूलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने पारिश्रमिक, भत्ता, तथा अन्य सुविधा बापतको रकम संघीय संसदको सचिवालयबाट उपलब्ध गराउँदा सो सम्बन्धी काममा एकरूपता कायम हुनुको साथै त्यस्तो सुविधा उपलब्ध गराउन सहज हुने र कुनै सदस्यको सुगमताको लागि निजले कुनै बैङ्कमा रकम जम्मा गरी दिन लिखित सूचना दिएमा त्यस्तो रकम निजको खातामा जम्मा गर्ने व्यवस्थाका लागि प्रस्तुत व्यवस्था गरिएको ।
२१.	भत्ता नपाउने	कुनै पदाधिकारी वा सदस्य सदनबाट निलम्बनमा परेको अवधिभर र फौजदारी अभियोगमा अदालतको आदेश बमोजिम थुना, कैद वा धरौटीमा रहेको अवस्थामा भत्ता दिन उपयुक्त नहुने र कुनै पदाधिकारी दुइवटा पदमा मनोनीत वा निर्वाचित भएमा सेवा सुविधामा दोहोरो नपर्ने गरी कुनै एक पदको मात्र सुविधा पाउने व्यवस्था गर्न प्रस्तुत व्यवस्था गरिएको ।
२२.	सुरक्षाको व्यवस्था	पदाधिकारीको सुरक्षाको लागि सुरक्षा कर्मचारीको व्यवस्था गरिएको ।

२३.	यसै ऐन बमोजिमको पारिश्रमिक र सुविधा उपलब्ध गराइने	प्रस्तुत ऐन प्रारम्भ भएपछि विद्यमान संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धी ऐन खारेज हुने भई खारेज भएको कानूनले हाल कायम रहेको व्यवस्थापिका-संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूलाई पारिश्रमिक र सुविधा उपलब्ध गराउन नमिल्ने हुँदा यस्तो व्यवस्था गरिएको ।
२४.	एउटा सुविधा मात्र पाउने	सरकारी कोषबाट निवृत्तभरण पाएको व्यक्ति पदाधिकारी वा सदस्यमा निर्वाचित वा मनोनीत भएमा त्यस्तो पदाधिकारी वा सदस्यलाई निजले पाईरहेको निवृत्तभरण वा यो ऐन बमोजिमको सुविधा मध्ये कुनै एक सुविधा मात्र दिनु पर्ने भएकोले यस्तो व्यवस्था गरिएको ।
२५.	अनुसूचीमा हेरफेर गर्न सक्ने	नेपाल सरकारले संघीय संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक तथा सेवा सुविधालाई समयानुकूल बनाउन समय समयमा सेवा सुविधामा हेरफेर गर्न मनासिब हुने भएकोले प्रस्तुत व्यवस्था कायम गरिएको ।
२६.	खारेजी र बचाउ	प्रस्तुत विधेयक पारित हुँदा हाल प्रचलित संसदका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको पारिश्रमिक र सुविधा सम्बन्धी ऐन खारेज गर्नु पर्ने भएकाले र प्रचलित ऐन बमोजिम भए गरेका काम कारवाही समेत प्रस्तुत ऐन बमोजिम हुने व्यवस्था कायम गर्नु पर्ने भएकोले यस्तो व्यवस्था गरिएको ।